

23.9.2020

MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUS SUOMEN MAASTORAKENTAJAT OY

ASIA

Päätös maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 35 §:n mukaisesta lupahakemuksesta

LUVAN HAKIJA

Suomen Maastorakentajat Oy
y-tunnus 0655477-6

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Luvanhakija hakee maa-aineslupaa hiekan- ja soran ottamiseen, sekä ympäristölupaa soran murskaamiseen siirrettävällä kivenmurskaamolla 10 vuoden ajaksi. Kokonaisottomäärä on 380 000 kiintokuutiometriä ja arvioitu vuotuinen tuotto 38 000 kiintokuutiometriä. Toiminta tapahtuu alueella jolla on ollut aiempaa ottoa. Toiminta alue sijoittuu vedenhankintaan soveltuvalle pohjavesialueelle.

Toiminta-alue sijaitsee Rovaniemen kaupungin Oikaraisen kylällä, tilalla Olliviiri 698-409-22-223. Toiminta-alue sijaitsee n. 32 km itään Rovaniemen keskustasta Kuusamontien pohjoispuolella. Alue sijoittuu Tahtamavaaran länsirinteen alalaitaan. Maasto on kuivaa mäntymetsää.

Toiminta-alueen koordinaatit ovat 7366240 N ha 466755 E.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. YSL liite 1 taulukko 2 kohta 7 c ja e mukaan luvanvaraisia toimintoja ovat kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää sekä tietyille alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää. Lisäksi saman liitteen kohdan 13 f mukaan jätteen ammattimaiseen tai laitospäivätykseen käsittelyyn on oltava lupa.

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva luparatkaisu ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (MAL7 §).

Ympäristönsuojeluasetuksen mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee ki-
venlouhintaa ja murskaamista koskevan ympäristölupa-asian (YSL 27 §, YSA 2 §).

Rovaniemen hallintosäännön mukaan Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomai-
sena toimii ympäristölautakunta.

LUPAHAKEMUSKEN VIREILLETULO

Lupahakemus on tullut vireille 6.4.2020.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Lupahakemuksen mukaiselle alueelle on myönnetty maa-aineslain mukaiset ottamisluvat
Olliviiri YMLA 27.1.2010 ja Olliviiri YMLA 28.4.2010 joiden voimassaolo on päättynyt
30.6.2020. Nämä luvat ovat olleet hakijan nimissä siirrettynä alueen omistajalta A ja E Kouk-
kula (nykyinen Rovasora-GeoOy).

Hakijalla on maanomistajan Rovasora-Geo Oy:n kanssa tehdyn otto-oikeussopimuksen mu-
kainen oikeus hakea tilalle maa-aines- ja ympäristölupia.

Hakijalla on naapurikiinteistön, Olliviirin sora-alue 698-409-22-224, omistajan Destia Oy:n
suostumus siihen, että tilalla Olliviiri 698-409-22-223 maa-ainesten otto voidaan ulottaa edel-
lä mainitun Destian kiinteistön rajaan astia. Samalla Destia suostuu siihen että otot voidaan
yhdistää ilman välikannasta ja luiskauksia. Destian suostumus on päivätty 31.3.2020.

Rovaniemen maakuntakaavassa alue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi ja
maa-ainesten ottoalueeksi. Alueella ei ole maa- ja metsätalouteen liittyviä rajoituksia, jotka
voisivat vaikuttaa kiviaineksen otto- ja jalostustoiminnan suunnitteluun.

TOIMINNAN SIJAINNIN Sijaintipaikka ja sen ympäristö

Alue sijoittuu vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueelle, Tahtamavaara tunnus
12699259, sekä osittain POSKI1- projektin yhteydessä määritetyille Tahtamavaaran arvok-
kaalle harjualueella. Toiminta on rajattu tutkitun vedenottopaikan (UP73) lähisuojavyöhyk-
keen ulkopuolelle. Suunnitelman mukainen alue on jo osittain otettua, sen keskellä ja poh-
joispuolella on suoritettu maa-ainesten ottoa ja niissä on ollut voimassa maa-aineslupa
30.6.2020 saakka.

Alue on vanhaa maa-ainesten otto-aluetta, maasto kuivaa kangasmaata joka on alueella ja
sitä ympäröivillä kiinteistöillä metsätalousmaata. Läheisellä Tahtamalammen rannoilla on 12
vapaa-ajan asumusta. Lähin vapaa-ajan asumus on 240 metriä länteen, ottoalueen länsira-
jasta. Lähin asuttu vakituinen asutus on 180 metriä etelään, ottoalueen etelärajasta.

TOIMINNAN KUVAUS

Maa-aineslupaa haetaan 10 vuodeksi soran ja hiekan ottoa varten. Kyse on toiminnan jat-
kamisen alueella jolla on ollut voimassa vanhat maa-aineslupa. Ottolupaa haetaan 5,02 heh-
taarin ottamis- ja ottoalueelle, josta on tarkoitus ottaa maa-ainesta (hiekkaa ja soraa) yhteen-
sä 380 000 kuutiometriä. Kyseessä on Destia Oy:n ottamisalueen ympärille tuleva alue, jon-
ka ottotaso on suunniteltu alimmillaan ulottumaan korkeustasolle +96,0 metriä. Alueen poh-
javeden tason ylin korkeus on +89,0 metriä.

Ympäristölupaa haetaan myös 10 vuodeksi. Kiviaines murskataan siirrettävällä murskauslaitoksella. Ottoaluetta käytetään tukitoiminta-alueena jolle sijoitetaan siirrettävä murskauslaitos, varastokasat, työkoneet, poltto-ainesäiliöt ja agregatti. Ottoaluetta käytetään tarpeen mukaan myös tukitoiminta-alueena. Keskimääräinen toiminta-aika on 180 tuntia vuodessa. Vuosittainen murskausmäärä on arviolta 38 000 tonnia vuodessa, maksimissaan 100 000 tonnia vuodessa.

Kulku alueelle on Destia Oy:n ottoalueen kautta, johon suunniteltu ottoalue yhdistyy. Toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu merkittäviä ympäristövaikutuksia. Riskeinä mahdolliset polttoaine tai öljyvuodot, joihin varaudutaan öljyntorjuntakalustolla. Siirrettävää murskausasemaa, työkoneita ja tankkauspaikkaa varten rakennetaan muovikalvolla ja korotetuilla reuuksilla varustettu suojausrakenne, koko noin 40 x 40 metriä. Häiriötilanteissa puhdistustilanteisiin ryhdytään välittömästi ja tehdään ilmoitus palo- ja pelastusviranomaisille sekä lupa- ja pelastusviranomaisille.

Alueen maisemointi

Ottotoiminnan päätyttyä alueen reunat tasataan, luiskataan ja annetaan metsittyä tai metsitetään. Maisemointi suoritetaan luiskakaltevuuudella 1 : 3 siten että luiskaus on ympäröivään maastoon soveltuvaa eikä riko maisemakuvaa. Ottoalueen reuna-alueille tultaessa reunat luiskataan välittömästi. Toiminnan loputtua alue palautuu metsätaloustalouteen.

Turvallisuus

Toiminta-aikana ulkopuolisten liikkumista estetään tarvittaessa maavalleilla sekä kivillä ja varoituskylteillä. Tarvittaessa liikkumista estetään teräsverkkoaidalla. Työmaa-alueella ulkopuolisten liikkumista estetään myös tulotien varressa olevilla varoitustauluilla. Ottamisalueen rajat merkitään paaluttamalla. Liikenne tapahtuu Kunnarusjärven tien kautta Kuusamontielle.

Polttoaineet ja kemikaalit sekä niiden varastointi.

Polttoaineita, öljyjä ja voiteluaineita ei säilytetä alueella. Siirrettävälle murskausasemalle tehdään pohja korotetuin reunuksin, muovittamalla hakemuksessa esitetyn ”siirrettävän murskausaseman pohjarakenne” piirustuksen mukaisesti.

Taulukko 1. Toiminta-alueella käytettävät kemikaalit

Käytettävä raaka-aine	Keskimääräinen kulutus (t/a)	Maksimikulutus (t/a)	Varastointipaikka
Toiminta-alueella tuotettava kiviaines	38 000	100 000	ottoalue
Muualta tuotava kiviaines			
Polttoaine, laatu kevyt polttoöljy	15	40	ei varastoida alueella
Öljyt	9	25	ei varastoida alueella
Voiteluaineet	7	20	ei varastoida alueella

Toiminnassa syntyvät jätteet

Toiminnassa syntyy talousjätettä, jäteöljyjä sekä muita vaarallisia jätteitä arviolta yhteensä 500 kiloa vuodessa.

Taulukko 2. Toiminnassa syntyvät jätteet

Jätteenimike	Arvioitu määrä (kg/a)	Käsittely- ja hyödyntämistapa	Toimituspaikka (jos tiedossa)
Talousjäte	500	keräys kannellisiin jäteastioihin	toimitetaan kaatopaikalle
Jäteöljyt	200	lukittaviin kontteihin tai säiliöihin	jäteöljynkeräykseen
Ongelmajäte	50	lukittaviin kontteihin tai säiliöihin	ongelmajätelaitokselle

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Hakemuksen mukaan alueella syntyy jätehuoltosuunnitelman mukaan n. kuorittavaa pintamaata ja hakkuutähteitä. Pintamaat varastoidaan alueella ja käytetään myöhemmin ottamisalueen maisemointiin.

Energian käyttö

Murskauslaitoksen energia tuotetaan aggregaatilla, jonka sähkönkulutus on n. 2,2 kilowattia tai 0,4 litraa polttoöljyä / tuotettu tonni.

Veden käyttö

Toiminnassa käytetään vähäisiä määriä estämään teiden pölyämistä. Vesi otetaan ottamisalueelta tai sen läheisyydessä olevista ojista tai painanteista joihin on kertynyt pintavettä.

Liikenne

Alueelle kuljetaan Kuusamontieltä käsin. Keskimääräinen liikennemäärä on 0 – 20 käyntikerää vuorokaudessa, riippuen kysynnästä. Ottamisalueelle kuljetaan Kunnarusjärven tieltä ja edelleen Destia Oy:n alueen kautta.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristön kannalta parhaat käytännöt

Päästöt ilmaan syntyvät kuljetuskalustosta, työkoneista ja aggregaateista sekä murskauksessa syntyvästä pölystä, päästöjä ilmaan vähennetään kaluston uusimisella ja riittävillä huoltotoimilla. Nykyaikainen konekalusto on vähäpäästöistä, ulkopuolisia urakoitsijoita vaaditaan käyttämään parasta mahdollista tekniikkaa. Pölyämistä vähennetään pitämällä pudotuskorkeus pienenä.

Melua syntyy kaikissa työvaiheissa, melu ei ohjearvoja ylittävästi ulotu häiriintyviin kohteisiin. Siirrettävä murskauslaitteisto sijoitetaan yli 400 metrin päähän asutuksesta ja toiminta-aikoja rajoitetaan. Tuotekasat sekä murskauslaitoksen koteloinnit vähentävät melun leviämistä.

HAKIJAN SELVITYS YMPÄRISTÖKUORMITUKSESTA JA SEN RAJOITTAMISESTA

Jätevedet ja päästöt vesiin ja viemäriin

Toiminnassa ei synny jätevesiä eikä päästöjä pinta- ja pohjavesiin. Toiminnassa ei ole tarvetta hulevesijärjestelyille.

Melu ja tärinä

Melua ja tärinää syntyy seulonasta ja murskauksesta. Toimintojen kesto ja ajankohta vaihtelee vuosittain. Lisäksi melua aiheutuu kuormauksesta ja kuljetuksesta. Toiminnalla ei ole merkittävää vaikutusta yleiseen viihtyvyyteen tai ihmisten terveyteen. Pöly, melu ja tärinä asumisalueella jäävät ennalta arvioiden alle raja- tai ohjearvojen.

Päästöt ilmaan

Hiukkaspäästöt 0,05 tonnia, NO_x (typen oksidit) 0,13 tonnia, SO₂ (rikkidioksidi) 0,011 tonnia ja CO₂ (hiilidioksidi) 31,0 tonnia, kaikki päästöt vuotta kohden. Ilmaan johtuvista päästöistä ei ole merkittävää haitallista vaikutusta ympäristölle.

Päästöt maaperään ja pohjavesiin

Alue sijaitsee Tahtamavaaran vedenhankintaan soveltuvaksi luokitellulla pohjavesialueella 12699259. Tutkitun vedenottamon lähisuojavyöhykkeen raja on merkitty suunnitelmakartalle, ottoalue on rajattu sen ulkopuolelle. Suojakerrosta pohjaveteen jää noin 7 metriä. Polttoaine- ja öljypäästöt torjuen ei toiminnasta aiheudu haitallisia vaikutuksia maaperään tai pohjaveteen. Alueella ei säilytetä polttoaineita tai öljyjä. Murskaustoiminnassa käytetään vettä vähäisiä määriä kasteluun estämään pölyämistä. Lisäksi vettä käytetään tarvittaessa ajoteiden kasteluun estämään pölyämistä.

VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Toiminnoilla ei ole merkittävää haitallista vaikutusta luonnonsuojeluarvoihin tai rakennettuun ympäristöön. Toiminnan vaikutusalueella ei ole luonnonsuojelualueita. Alue sijoittuu Tahtamavaaran harjualueelle, joka on Lapin POSKI-projektissa määritelty arvokkaaksi harjualueeksi. Suunnitelman mukainen alue on jo osin suojeltua, sen keskellä ja pohjoispuolella on suoritettu maa-ainesten ottoa, joten arvioidaan ettei harjunsuojelun kannalta aiheudu merkittävää haittaa. Arvioitu ylin pohjaveden korkeustaso on + 89,0 metriä ja alin ottotaso on + 96,0 metriä joten pohjavesipinnan yläpuolelle jää 7 metrin vahvuinen koskematon suojamaakerros.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Käytön tarkkailua suoritetaan kirjaamalla tuotantomäärät, -ajat, -lajikkeet, käytettävät raaka-aineet, vaaralliset jätteet, toimintahäiriöt ja niiden syyt käyttöpäiväkirjaan.

Päästö- ja vaikutustarkkailu suoritetaan silmämäärisesti havainnoiden mahdollisia polttoaine- ja öljypäästöjä alueella, kulkureiteilla ja koneilla sekä autoilla.

Pohja- ja pintavesien tarkkailua suoritetaan ottamalla maaperästä häiriötilanteessa (esim. polttoainevuoto) näytteitä, jotka toimitetaan hyväksytyyn laboratorioon analysoitavaksi tai tekemällä PIMA testejä (pilaantunut maaperä) paikan päällä. Häiriötilanteista ilmoitetaan välittömästi palo- ja pelastusviranomaisille sekä lupaviranomaisille eli kunnan ympäristöviranomaisille ja Lapin ELY-keskukselle.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Toiminnan riskeinä ovat polttoaine- ja öljypäästöt konerikkojen tai onnettomuuksien seurauksena. Näiden mahdollisten päästöjen varalta alueella säilytetään imeytysturvetta tai -mattoa. Työtapaturmien varalta alueelle varataan tarvittavat ensiapuvälineet.

ASIAN KÄSITTELY

Maa-aines- ja ympäristölupa-asian vireilläolosta on kuulutettu Rovaniemen kaupungin virallisella ilmoitustaululla ja internet-sivuilla 2.6. - 2.7.2020 välisenä aikana. Ilmoitus hakemuksen vireilläolosta on julkaistu Lapin Kansa-lehdessä 2.6.2020. Asian vireilläolosta on erikseen annettu tieto niille joita asian on katsottu erityisesti koskettavan. Hakemusasiakirjat ovat olleet kuulutusaikana nähtävillä Rovaniemen kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla osoitteessa <https://www.rovaniemi.fi/fi/palvelut/kuntaido/kaupungin-virallinen-ilmoitustaulu>.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty Rovaniemen kaupungin terveydensuojeluviranomaisen, Lapin ELY-keskuksen sekä Napapiirin Energia ja Vesi Oy:n lausunto.

Rovaniemen kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Tahtamavaaran pohjavesialue on vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue. Tällä hetkellä alueelta ei oteta pohjavettä, mutta vedenottamoa on suunniteltu alueelle. Maa-ainesten ottaminen ja murskaamon sijoittaminen talousvedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueelle ei ole suositeltavaa. Jos toiminnalle myönnetään ympäristölupa, tulee lupaehdoissa kiinnittää erityistä huomiota pohjavedensuojeluun ja toiminnan aiheuttamien riskien minimoimiseen.

Toiminnassa käytettävät ja varastoitavat poltto- ja voiteluöljyt muodostavat riskin pohjavesialueella. Lisäksi pöly ja melu aiheuttavat riskin lähiasutukselle. Jos maa-ainesten otolle ja murskaamolle myönnetään ympäristölupa, tulee lupaehdoissa kiinnittää erityistä huomiota lähialueen ympäristöön ja toiminnan aiheuttamien riskien minimoimiseen.

Mahdollisten meluhaittojen vähentämiseksi kaikki toiminta tulee alkaa aikaisintaan klo 7 aamulla. Toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa ylittää lähimmissä asuinhuoneistoissa L_{Aeq} päiväohjearvoa (klo 7-22) 35 dB eikä yö ohjearvoa (klo 22-7) 30 dB. Kaikissa toiminnoissa on huolehdittava, ettei pölyämisestä aiheudu haittaa lähimpiin häiriintyviin kohteisiin.

Lapin ELY-keskuksen lausunto

Pohjavesialue ja tutkitut vedenottamonpaikat

Suunniteltu ottamisalue sijaitsee Tahtamavaaran (12699259) 2-luokan pohjavesialueella (muu vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue). Tahtamavaara on harju, jonka pinta on suurimmassa osassa dyyniytyntä hiekkaa, Tahtamalammen eteläpuolisessa niemekkeessä lohkarapintaista hiekkaa ja soraa. Harju rajautuu soihin ja moreeniin, etelässä levinneiden hiekkojen kautta Kemijokeen. Pohjaveden päävirtaussuunta on länteen. Pohjavettä virtaa myös kohti itää, ja purkautuu myös muodostuman koilliskulmasta.

Pohjavesialueella on useita tutkittuja vedenottamonpaikkoja. Lähimpänä suunniteltua ottamisaluetta sijaitsee tutkittu vedenottamonpaikka **UP73**, josta on tehty koepumppaus 24.2.-22.3.1999. Koepumppauksen perusteella pisteen antoisuudeksi on arvioitu noin 600 m³/d. Tutkittu vedenottamonpaikka UP73 sijaitsee noin 365 metriä suunnitellulta ottamisalueelta luoteeseen. Suunniteltu ottamisalue ei sijoitu tämän tutkitun vedenottamonpaikan arvioidulle lähisuojavaähykkeelle.

Pohjavesialueella sijaitsevat lisäksi tutkitut vedenottamonpaikat **UP74** (koepumppaus tehty 7.8.-25.8.2000 ja pisteen arvioitu antoisuus on 120 m³/d), **UP76** (koepumppaus tehty 7.9.-18.9.2000 ja pisteen antoisuus on 200 m³/d) ja **TK20** (koepumppaus tehty 7.11.-19.12.1996 ja pisteen arvioitu antoisuus on 350 m³/d). Suunniteltu ottamisalue ei sijoitu myöskään näiden tutkittujen vedenottamonpaikkojen arvioidulle lähisuojavaähykkeelle.

Arvokas harjualue

Suunniteltu ottamisalue sijoittuu Kemijoen vesimaisemaan liittyvään, suurehkoon lajittuneen aineksen muodostumaan, joka kuuluu Korouoman-Rovaniemen muodostumajaksoon. Harjualueen raja-alue on tarkistettu Lapin Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamishankkeen (Poski) 1. vaiheen yhteydessä (2015). Korkeimmat lakiharjanteet ovat noin 130 metriä mpy ja alareuna Kemijoen rannassa 80 metriä mpy. Rinteillä on runsaasti rantavalleja varsinkin muodostuman länsiosan selänne- ja laakso-alueissa, sekä itäpäässä laen itäisivun rinteellä. Tuuli- ja rantamuodostumia on korkeimman osan reunoilla. Etelä-reunassa on jyrkkä, noin 25 metriä korkea jokitorma. Varsinkin muodostuman itäpäässä on myös suppia.

Eteläreunassa joen varren tasanteella on kiinteä muinaisjäännös, Ollosen kivikautinen asuinpaikka ja siihen liittyvä muinaisjäännösalue. Alueen lounaiskulmassa on laajeneva maa-aineksen alue, korkeimman osan keskellä käytössä oleva ja korkeimman osan koillispuolen selänteellä vasta avattu maa-aineksen alue.

Tahtamavaara on geologisesti, maisemallisesti ja monikäytön kannalta merkittävä alue. Maa-ainesten otosta huolimatta alueella on maakunnallisesti merkittäviä luonnonesiintymä- ja maisemakuullisia arvoja. Maa-ainesten ottoa ei suositella nyt käytössä olevien alueiden ulkopuolella.

Luonnonsuojelu

Suunnitellulla maa-ainesten ottoalueella ei ole tiedossa olevia luonnonsuojelulain (1096/1996) 42 § koko maassa rauhoitettuja kasvilajien esiintymiä, ei 46 § uhanalaisten lajien havaintopaikkoja, ei 47 § erityisesti suojeltavien lajien havaintopaikkoja eikä luontodirektiivin (92/43/EY) liitteen IV a eläinlajien eikä liitteen IV b kasvilajien havaintopaikkoja Hertta-rekisterin Eliöt-osion mukaan (SYKE, 25.2.2020).

Maa-ainesten oton ohjeistus

Maa-aineksen lain 3 §:n 4 momentin mukaan maa-ainesta ei saa ottaa siten, että siitä aiheutuu tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumien, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Ympäristöministeriön oppaan *Maa-ainesten kestävä käyttö* (Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2009) mukaan soran ottamisalueen sijoittuminen pohjavesialueelle edellyttää riittäviä suojakerroksuuksia pohjaveden pinnan yläpuolelle.

Oppaan mukaan maa-ainesten ottaminen vedenottamon kaukosuojavyöhykkeillä voi olla mahdollista, mikäli maa-ainesten ottaminen suoritetaan siten, että koskemattomaa maa-ainesta jätetään ylimmän tutkitun luonnollisen pohjavedenpinnan päälle aina vähintään neljän metrin suojakerros.

Maa-ainesten ottamista koskevassa lupaharkinnassa ja lupaehdoissa otetaan huomioon myös maa-aineksen lain 3 §:n ympäristöperusteiset rajoitukset muun muassa kauniin maisemakuvan, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien turmelemisesta taikka ne lain 3 §:ssä mainitut muut ehdot, joilla pyritään estämään huomattavat tai laajalle ulottuvat vahingolliset vaikutukset asutukselle tai ympäristölle.

Lainsäädäntö

Ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto (YSL 17 §) kieltää pohjaveden pilaamisen ja laadun vaarantamisen.

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, ettei toiminnasta aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja että pilaantumista voidaan ehkäistä.

Ympäristönsuojelulain 16 §:n mukaan maahan ei saa jättää tai päästää jätettä eikä muuta-kaan ainetta siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaara tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Ympäristönsuojelulain (133 §) mukaan se, jonka toiminnasta on aiheutunut maaperän tai pohjaveden pilaantumista, on velvollinen puhdistamaan maaperän ja pohjaveden siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua terveyshaittaa tai vaaraa ympäristölle.

6/11

Ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on muun muassa järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta.

Ympäristönsuojelulain 8 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on lisäksi käytettävä toiminnassa parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja tarkkailtava muun muassa toimintansa vaikutuksia.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan toiminnasta ei saa myöskään aiheutua terveyshaittaa, ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, eikä eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 § 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta pysyvää rasitusta esim. pölyn, melun ja värinän takia.

KANNANOTTO

Suunniteltu ottamistoiminta ja murskaustoiminta sijoittuvat Tahtamavaaran vedenhankintaan soveltuvalle pohjavesialueelle sekä osittain Tahtamavaaran arvokkaalle harjualueelle. Lapin ELY-keskus on antanut maa-ainesten ottamisesta ennakkolausunnon 27.2.2020.

Ensisijaisesti pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta tulisi sijoittaa pohjavesialueen ulkopuolelle tai alueelle, jossa maaperä on tiivis. Hakijan tulee selvittää, onko koko murskaustoiminta tai esimerkiksi polttoaineiden säilytys ja tankkaustoiminta mahdollista sijoittaa pohjavesialueen ulkopuolelle.

Lapin ELY-keskus kuitenkin katsoo, että maa-ainesten ottaminen ja murskaus voivat alueella huolellisesti toteutettuina olla mahdollisia ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-ainelain ympäristönsuojelulain (murskaus), vesilain tai luonnonsuojelulain tarkoittamaa haittaa.

Suunniteltu maa-aineksen ottamisalue ja murskaustoiminta sijoittuvat Tahtamavaaran pohjavesialueelle sekä osittain Tahtamavaaran arvokkaalle harjualueelle.

Ottamistoiminta sekä murskaus tulee toteuttaa siten, ettei öljyä tai muita vaarallisia aineita pääse missään vaiheessa maaperään ja edelleen pohjaveteen. Arvokkaan harjualueen vuoksi jälkihoitoon tulee kiinnittää erityistä huomiota. Edellisen perusteella mahdollisessa luvassa ja lupaehdoissa tulee ottaa huomioon seuraavat asiat:

Murskaustoiminta

Murskausasemalla voidaan murskata vain sellaisia kiviaineksia, jotka tuotetaan suunnitellulta Olliviirin soranottoalueelta. Kiviaineksia ei tule tuoda muualta murskattavaksi. Toimintajakson päätyttyä alue on siistittävä ja alueelta on poistettava koneet ja laitteet.

Suojakerros

Maa-ainesta otettaessa jätetään ylimmän havaitun pohjavedenpinnan päälle hakemuksen mukainen 7 metrin suojakerros. Pohjavedenpinnan tasoa ottamisen 7/11 aikana tulee seurata säännöllisesti. Mikäli ottamisen aikana tapahtuu pohjavedenpinnan nousemaa, tulee ottamistasoa nostaa niin, että suojakerrosvaatimus täyttyy.

Merkinnät

Luvan saajan tulee merkitä maastoon ottamisalue paaluin ennen toiminnan aloittamista. Lajan ottamisalueen vuoksi luvan saajan on laitettava myös selkeät korkeusmerkinnät ottamisalueen eri osiin siten, että maanpinnan tasot voidaan tarkastaa myös toiminta-aikojen ulkopuolella. Alueelle asennettuihin pohjaveden havainnointiputkiin tulee asentaa viralliseen korkeustasoon sidottu korkeusmerkintä.

Ympäristön ja pohjaveden pilaantumisen estäminen

Pohjaveden laadun vaarantava toiminta tulee ensisijaisesti sijoittaa pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli tämä ei ole mahdollista, tulee hakemuksessa esitettyjen murskauskäytöksen, polttoainesäiliöiden, öljytuotteiden varastot ja tankkauspaikan suojausratkaisujen tulee olla tiiviitä, jotta mahdollisia haitta-aineita ei pääse missään tilanteessa maaperään ja sitä kautta pohjaveteen. Rakennettava suoja-alue tulee toteuttaa siten, ettei sinne pääse virtaamaan ympäristön hulevesiä. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota allastilaan mahdollisesti kertyviin sadevesien hallintaan ja sadevesien määrän vähentämiseen mahdollisimman tehokkaalla tavalla. Suojaaltaaseen kertyviä vesiä ei voida imeyttää pohjavesialueella maaperään (YSL 17 §).

Suoja-allas tuleekin varustaa öljynerotuskaivolla, jonne altaaseen kertyvät vedet ohjautuvat. Lupapäätöksessä tulee yksilöidä, mihin suoja-altaan kaivosta pumpattavat vedet toimitetaan. Suojarakenteeseen tulee sijoittaa kaikki koneet ja laitteet sekä öljyt ja polttoaineet tankkauspaikkoineen.

Rakenteiden asianmukaisuus ja tiiveys tulee tarkastuttaa ennen suojarakenteen ja vesien keräyskaivon peittämistä ulkopuolisella tarkastajalla. Ulkopuolisella tarkastajalla/valvojalla tulee olla riittävä pätevyys, joka on valvovan viranomaisen hyväksymä. Raportointi tehdään valvovalle viranomaiselle.

Pohjavesialueella voidaan murskata vain itse ottamisalueelta peräisin olevaa kiviainesta. Alueelle ei saa sijoittaa asfalttiasematoimintaa, eikä siihen liittyviä toimintoja.

Ympäristöön päässeet polttoaineet ja ympäristölle vaaralliset aineet on heti kerättävä talteen. Toiminnanharjoittajalla tulee olla esitettynä säilytyspaikka öljyiselle maa-ainekselle.

Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua.

Murskaamolaitteiden, polttoainesäiliöiden ja tankkauspaikan suoja-aitaiden maa-aineksen pilaantuneisuus tulee selvittää aina tarpeen mukaan esimerkiksi, kun laitos siirretään alueelta pois. Mikäli alueella havaintaan öljyä, tulee altaan massat vaihtaa puhtaisiin. Toiminnan lopuessa suoja-alue tulee purkaa ja mahdolliset pilaantuneet maat toimittaa käsittelyyn.

Jätehuolto

8/11

Toiminnasta ei saa aiheutua epäsiisteyttä. Jätteitä ei saa polttaa tai haudata.

Hyötykäyttöön kelpaava jäte on lajiteltava erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi.

Alueella ei saa varastoida ongelmajätteitä.

Jätevesien imeyttäminen maaperään on pohjavesialueella kielletty. WC-jätteet tulee kerätä umpisäiliöön tai käytössä tulee olla kuivakäymälä. Myöskään ns. harmaita vesiä ei voida pohjavesialueella imeyttää maaperään.

Pohjaveden laadun tarkkailu

Koska suunniteltu maa-ainesten ottamis- ja murskausalue sijoittuu pohjavesialueelle, tulee pohjaveden pinnan tarkkailun lisäksi tarkkailla myös pohjaveden laatua vesinäytteillä. Vesinäytteet voidaan ottaa alueelle asennetuista/asennettavista pohjaveden havaintoputkista. Vesinäytteistä on tutkittava ainakin seuraavat ominaisuudet ja aineiden pitoisuudet: sameus, kiintoaine, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi ja nitraattityppi, pH, kloridi, sähkönjohtavuus, CODMn, rauta, sulfaatti ja arseeni sekä öljyhiilivedyt (C10-C40). Määritysmenetelmien tulee olla akkreditoituja tai menetelmien luotettavuus tulee osoittaa muulla tavalla. Näytteenoton yhteydessä tulee havainnoida pohjavedenpinnan taso.

Pohjaveden laadun ja pintojen tarkkailutulokset tulee toimittaa valvojalle ja Lapin ELY-keskukselle vuosittain sähköisesti. Määritystulosten lisäksi tulee tarkkailuraportista ilmetä näytteenottopäivämäärä, näytteenottaja, näytteenottotapa, määrityksen tehnyt laboratorio, käytetyt menetelmät sekä niiden mittausepävarmuudet ja akkreditointi.

Jälkihoitotoimet

Murskaamolaitteiden, polttoainesäiliöiden ja tankkauspaikan suoja-aitaiden maa-aineksen pilaantuneisuus tulee selvittää aina tarpeen mukaan kuten laitosta siirrettäessä. Mikäli alueella havaitaan öljyä, tulee altaan massat vaihtaa puhtaisiin.

Toiminnan loppuessa suoja-alue tulee purkaa ja mahdolliset pilaantuneet maat toimittaa käsittelemään.

Toiminnan aloittamislupa

Murskauksen toiminnan aloittamislupaa ei tule myöntää ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa.

Jälkihoito (maa-ainesten ottaminen)

Ottamisalue tulee jälkihoitaa ympäristöministeriön oppaan (Maa-ainesten kestävä käyttö, OH1/2009) mukaisesti. Luvassa tulee yksilöidä jälkihoitotoimenpiteet.

Jälkihoitotoimia ovat alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen.

Luiskat tulee muotoilla alueen turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta riittävän loiviksi, kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi. Lupa-ajan päätyttyä ottamisalueella ei tule olla maa-ainesvarastokasoja lainkaan, sillä ne estävät jälkihoidon toteuttamisen.

Tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee möyhiä ja pehmentää toiminnan loputtua, sillä tiivis maaperä läpäisee vettä huonosti ja vähentää siten muodostuvan pohjaveden määrää. Jälkihoito on tarkemmin käsitelty oppaan liitteessä nro 9.

<http://www.ymparisto.fi/download.asp?contentid=101198&lan=fi>.

9/11

Jälkihoitotyöt tulee yksilöidä lupapäätökseen. Arvokkaan harjualueen vuoksi jälkihoitoon tulee kiinnittää erityistä huomiota, ja paras lopputulos saadaan vaiheistamalla ottaminen niin, että koko aluetta ei pidetä koko toiminnan ajan auki.

Muotoilut tulee toteuttaa siten, että luiskat ja ottamisalueen pohja ovat polveilevia ja kumpuilevia. Jälkihoito tulee suorittaa viimeistään välittömästi toiminnan päätyttyä.

Alueelle tulee istuttaa puusto. Alueen jälkihoidon lopputuloksena tulee olla mahdollisimman hyvin ympäristöön sopeutuva alue.

Muut määräykset

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ympäristöluvassa tulisi myös antaa määräykset ainakin seuraavista asioista:

- toiminnan kapasiteetista ja raaka aineista
- melusta ja tarvittaessa tarpeellisista meluntorjuntatoimenpiteistä (esim. toiminta-aikarajat, toimintojen sijoitus, meluvallit, jne.)
- pölypäästöistä ja niiden vähentämisestä (esim. kastelu, jne.)
- vaarallisten aineiden varastoinnista ja käsittelystä
- häiriö- ja poikkeustilanteista
- Turvallisuuskäsitteet tulee ottaa huomioon mm. työaikaiset jyrkät luiskat.

Lopuksi

Lapin ELY-keskus muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden ei pinta- eikä pohjavesiin kohdistuvia haittoja tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Ottamistoiminnan loputtua on pidettävä lopputarkastus. Luvan haltijan on tehtävä maa-aineslain 23 a §:n 1 momentissa tarkoitetun otetun aineksen määrää ja laatua koskeva ilmoitus lupaviranomaiselle vuosittain viimeistään tammikuun 31 päivänä.

Päätökset asiassa pyydetään lähettämään tiedoksi Lapin ELY-keskukselle (MAL 19 §). Lupapäätökseen tulee merkitä luvan viimeinen voimassaolopäivä.

Lupapäätös maa-ainesten ottamisesta tulee viedä myös maa-ainesten ottamisen tietojärjestelmään (NOTTO) Suomi.fi palvelusta löytyvällä sähköisellä ilmoituslomakkeella.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta jätettiin kaksi muistutusta

Muistutus Napapiirin Energia ja Vesi

Napapiirin Vesi Oy vastaa talousveden hankinnasta ja jakelusta Rovaniemen kaupungin alueella. Napapiirin Vesi Oy:llä ei ole Tahtamavaaran pohjavesialueella pohjavedenottoa, mutta vuonna 2018 tehdyssä pohjavesitutkimuksessa Tahtamavaaran 2-luokan pohjavesialueelta löytyi potentiaalinen vedenottopaikka, jonne Napapiirin Vesi Oy on käynnistämässä vedenottolupahakemusprosessin vuoden 2020 aikana. Vedenottamalla tuettaisiin Keskustaajaman ja Tennilä-Viiri-Vanttauskoski-Kaihua vedenjakelualueiden talousvedenjakelua. Vedenottopaikka sijaitsee noin 1,5km päässä hakemuksen maa-ainestenottoalueesta kaakkoon. Pohjavedenvirtaussuunta on maa-ainestenottoalueesta vedenottopaikan suuntaan.

Tahtamavaaran pohjavesialueella on lisäksi ELY-keskuksen tutkimia vedenottopaikkoja, joka sijaitsevat lähempänä maa-ainestenottoaluetta. Hakemuksen mukaan maa-ainestenottoalue on rajattu lähimmän tutkitun vedenottamonpaikan lähisuojavyöhykkeen ulkopuolelle. Jo olemassa olevat tutkitut vedenottamoiden paikat, joiden laatu ja antoisuus on selvitetty ovat todennäköisiä tulevia vedenottamoita.

Hakemuksessa kerrotaan tukitoiminta-alueesta, jolle sijoitetaan pohjavedenpilaantumista aiheuttava toiminta, kuten murskaus, työkoneiden säilytys ja tankkaus. Alue suojataan muovituksella ja korotetuilla reunoilla. Hakemuksessa ei kuitenkaan ole huomioitu hule- ja sulamisvesien johtamista tukitoiminta-alueella. Hakemuksessa on vain maininta, että hulevesijärjestelyille ei ole tarvetta. Napapiirin Vesi Oy huomauttaa, että tukitoiminta-alue on hyvä varustaa salaojituksella ja öljynerottimella, eikä tukitoiminta-alueen hulevesiä tai sulamisvesiä saa imeyttää maahan, elleivät ne ole menneet öljynerottimen kautta. Jos öljynerotinta ei käytetä, tukitoiminta-alueen sulamis- ja hulevedet tulee kerätä ja toimittaa muualle käsiteltäväksi. Pienikin öljymäärä voi pilata pohjaveden laadun sinne joutuessaan ja öljyn saaminen pois pohjavedestä on todella hankalaa.

Hakemuksessa ei ole mainittu pohjaveden tarkkailusta mitään. Napapiirin Vesi Oy toivoo, että lupapäätöksessä asetetaan lupamääräykset, joilla pyritään pohjaveden hyvän laadun turvaamiseen. Luvassa tulee määrittää, kuinka usein tarkkailua suoritetaan ja mitä parametreja vedestä tulee analysoida.

Hakemuksessa sanotaan lisäksi, että mikäli polttoainetta pääsee maaperään, otetaan vuotokohdasta näytteitä laboratorioissa analysoitavaksi tai paikan päällä tehdään PIMA-tes-tejä. Häiriötilanteista ilmoitetaan välittömästi palo- ja pelastusviranomaisille ja lupaviran-omaisille. Napapiirin Vesi Oy toivoo että poltto- ja voiteluainevuodoista ilmoitetaan ensi tilassa myös vesihuoltolaitokselle, sillä jo pieni määrä polttoaineita pilaa pohjaveden laadun ja silloin vesilaitoksen suunnitelmat talousvedenhankinnasta Tahtamavaaran pohjavesi-alueella joudutaan keskeyttämään.

Napapiirin Vesi Oy ei vastusta ympäristöluvan myöntämistä, mutta toivoo, että lupamää-räyksissä asetetaan vaatimukset tukitoiminta-alueen sijoittamisesta, suojaamisesta ja hu-lesien johtamisesta sekä pohjaveden laadun tarkkailusta.

Muistutus Helena Saija

Me, alueen asukkaat ja mökkiläiset vastustamme luvan myöntämistä vedoten pohja-vesialueen läheisyyteen sekä arvokkaan harjualueen suojelemiseksi. Toiminta ai-heuttaisi myös pölyämistä ja meteliä. Luonnon rauha olisi mennyttä ja on osin jo mennyt. Rauhallisuus on tärkeää mökkeilyssä. Päästöjä syntyy myös kuljetuskalus-tosta, työkoneista ja aggregaateista. Ympäristön pilaamisen riskiä lisää mahdolliset öljy- ja polttoainevuodot Maisema on jo nykyisin pilattu soran - ja hiekan otolla. Alu-een mökkien ja tonttien arvo alenee ja on jo alentunut ruman maiseman ja metelin vuoksi. Kunnarusjärventien (soratie) kunto ei kestä raskasta liikennettä. Nykyäänkin kyseinen tie on keväisin ja syksyisin niin huonossa kunnossa, että henkilöautolla on kulkemis vaikeuksia. Kesäisin tie pölisee valtavasti.

Hakijan kuuleminen ja vastineet

Luvanhakijalle on toimitettu hakemuksesta annetut lausunnot sekä muistutukset. Luvanhakija ei ole antanut vastineita.

YMPÄRISTÖLUPAVIRANOMAISEN RATKAISU

Rovaniemen kaupungin ympäristölupaviranomainen myöntää Suomen Maastorakentajat Oy:lle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ja maisemointiin sekä ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan maa-aineksen murskaamiseen Rovaniemen kaupungin Oikaraisen kylään tilalle Olliviiri 698- 409-22-223. Toiminnassa on noudatettava tässä lupapäätöksessä annettuja lupamääräyksiä ja toissijaisesti hakemukses-sa ilmoitettuja asioita, jos niistä ei ole lupamääräystä.

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

1. Maa-ainesten oton kokonaismäärä on enintään 380 000 kiintokuutiometriä (MAL 11 §, MAA 6 §).

2. Alueella saa murskata irrotettuja maa-aineksia enintään 100 000 tonnia vuodessa. Hakijan on huolehdittava siitä, ettei murskauksessa ylitetä sallittua kokonaisottomäärää.

3. Ennen ottamistoiminnan aloittamista lupahakemuksessa esitetyn ottamisalueen nurkat ja rajat on selkeästi merkittävä maastoon (esimerkiksi paaluttamalla), maa-ainesten oton aloituskohtiin on merkitty hyväksytty ottamistaso, hyväksyttävissä oleva lupapäätöksen mukainen vakuus on asetettuna sekä aloitustarkastus pidettynä (MAL 11 §, MAA 6 §).

4. Alin sallittu ottamistaso on + 96,0 metriä. Tätä tasoa ei saa alittaa. Ylimmän havaitun pohjaveden pinnan yläpuolelle on jätettävä 7 metrin paksuinen koskematon luonnonmaakerros. Ottamistason merkintää on muutettava jos havainnot pohjaveden korkeudesta sitä edellyttävät.

Naapurikiinteistöjen rajoihin tulee jättää vähintään 10 metrin levyinen suojavyöhyke. Tämä 10 metrin suojavyöhyke ei koske hakijan kiinteistön ja Destia Oy:n kiinteistön välistä rajaa joista hakijalla ja Destia Oy:llä on sopimus että oton saa ulottaa naapurikiinteistön rajalle.. e. Maa-aineksen yhteisotto molemmin puolin rajaa, niin että väliin ei jää maakannasta, on sallittu jos sen kokonaismäärä Destian osalta ei ylitä Destian maa-ainesluvan enimmäismäärää. Myöskään Suomen Maastorakentajat Oy:n ottomäärä ei saa ylittää sitä määrää mitä tässä luvassa on myönnetty.

Jos enimmäismäärä ylittyy, on Destian haettava lupamääräyksen muutosta sekä enimmäismäärän että ottoalueen rajauksen suhteen..

5. Maa-ainesten ottaminen on järjestettävä siten että ottamisalue on turvallinen alueella liikkuville maa-ainesoton aikana ja sen päätyttyä. Jyrkät ja vaaralliset rinteet on aidattava ja merkittävä selkeästi. Jyrkät rinteet on suojattava alueelta poistetuista pintamaista tehdyllä maavallilla. Toiminta-alueen ympäristöön tulee laittaa riittävästi varoituskylttejä, jotka ovat näkyvissä myös talvella.

6. Päivittäisessä murskauksessa tulee noudattaa seuraavia kellonaikoja:

- murskausta saa tehdä arkipäivisin (ma-to) kello 7.00 – 22.00, pe kello 7.00 – 16.00

- kuormaamista ja edelleen kuljetusta saa tehdä arkipäivisin kello ma-to 7.00 – 22.00, pe kello 7.00 – 16.00

Viikonloppuisin ja arkipyhinä melua aiheuttava toiminta on kiellettyä (YSL 7, 52 §, VNA 713/2014, NaapL 17 §, VNA 800/2010 8 §).

7. Luvansaajan on huolehdittava siitä, ettei maa-ainesta kulkeudu Kuusamontielle (YSL 16, 17 §, NaapL 17 §).

8. Alueelle ei tuoda maa-aineksia muualta.

Melua ja tärinää koskevat lupamääräykset

9. toiminnassa syntyvän melu A-painotettu keskiäänitaso (LAeq) ei saa ylittää lähimmissä häiriytyvissä kohteissa ulkona piha-alueella mitattuna päivällä (klo 7.00 – 22.00) 55 dB eikä yöllä (klo 22.00 – 7.00). Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melun A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää päivällä 45 dB ja yöllä 40 dB (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §, VNA 800/2010 7 §).

10. Murskausasema ja sen melunlähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan siten, että ottamisalueen seinämät estävät äänen etenemistä häiriintyvien kohteiden suuntaan. Murskaamon ja lähimpien rakennusten välinen etäisyys tulee olla vähintään 400 metriä (VNA 800/2010

11. Murskattavan materiaalin ja valmiin murskeen varastokasa on sijoitettava alueelle niin että ne estävät melun leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntaan (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, NaapL 17 §).

12. Murskausaseman aiheuttamaa melua on tarvittaessa torjuttava käyttämällä koteloiteja, kumituksia tai vastaavia muita parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia menetelmiä (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, NaapL 17 §).

13. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan melumittauksia lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ja antaa meluntorjuntatoimenpiteitä koskevia lisämääräyksiä (VNA 800/2010 13 §, YSL 7, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 § NaapL 13 §).

Päästöjä ilmaan koskevat lupamääräykset

14. Toiminnasta ei saa aiheutua pölyhaittaa. Pölyn leviäminen ympäristöön on estettävä kastelulla, toimintojen sijoittelulla, putoamiskorkeuden säätämisellä, teknisillä ratkaisuilla kuten koteloinneilla tai muilla parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisilla menetelmillä. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää, pölyä aiheuttava toiminta on keskeytettävä (mal 11 §, maa 6 §, VNA 800/2010 4 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §, JL 13 §).

15. Ajoneuvojen kuormien ja alueelle johtavien teiden pölyäminen on estettävä siten, ettei toiminnasta aiheudu pölyhaittaa (esim. kastelemalla). Suolan käyttö on kielletty (VNA 800/2010 4 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §, JL 13 §), YSL 7, 52 §).

16. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan hiukkasmittauksia ja antaa hiukkaspäästöjen alentamista koskevia lisämääräyksiä VNA 800/2010 9 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §).

Päästöjä maaperään ja pohjaveteen koskevat lupamääräykset

17. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja eikä siellä saa suorittaa työkoneiden huolto- tai korjaustoimenpiteitä. Välttämättömien korjaustoimenpiteiden, joita ei voi suorittaa muualla, yhteydessä tulee käyttää imeytysmattoa tai muuta vastaavaa alustaa, jolla öljypitoisten yhdisteiden pääsy korjauspaikalla maaperään estetään kielletty (YSL 7, 16, 17, 66 §:t, VNA 800/2010 9, 12 §, JL 13 ja 72 §:t).

18. Työkoneiden polttoainesäiliöiden on oltava tiiviitä ja kestettävä mekaanista rasitusta. Polttoaineiden varastointiin käytettävien säiliöiden on oltava polttonesteen varastointiin tarkoitettuja, kaksoisvaipallisia tai kiinteällä katetulla valuma-altaalla varustettuja ja ylitäytönestimellä varustettuja säiliöitä. (VNA 800/2019 9,12§, YSL 7,16,17,52§, VNA 713/2014 15§).

19. Alueelta tuleva hulevesi ei saa päästä valumaan murskaus- ja varastointialueelle.

20. Käytettäessä sellaisia murskauslaitoksia, jotka eivät sisällä polttonesteitä, on maaperä tiivistettävä murskauslaitoksen alla niissä kohdissa, joista maahan on mahdollista päästä öljy-yhdisteitä. Mikäli alueella käytetään omalla polttomootorilla toimivia, polttoainetta mukanaan kuljettavia liikkuvia murskauslaitoksia, tulee maaperä tiivistää koko laitoksen kohdalla (VNA 800/ 2010, 9§, YSL 7, 16,17,52 §VNA 800/2010, 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §).

21. Maaperän tiivistämisessä tulee käyttää riittävän vahvaa HDPE- kalvoa tai muuta vastaavaa rakennetta, joka estää öljy-yhdisteiden pääsyn pohjaveteen. Tiivistetyllä alueella maanpinta tulee muotoilla ja reunat korottaa niin, että mahdolliset polttonestevuodot ja alueelle satava vesi eivät pääse valumaan alueen ulkopuolelle.

Sellaiset tiivistetyt alueet, joilla varastoidaan tai käsitellään polttonesteitä, tulee lisäksi varustaa sadeveden keräävillä salaojilla ja öljynerotuskaivolla joiden avulla alueelle kertyvä vesi voidaan tarvittaessa poistaa alueelta tai muilla vastaavilla järjestelmillä. Tiivistetyiltä alueilta

tyhjennettävä sadevesi on toimitettava käsiteltäväksi sellaiselle vastaanottajalle, jolla on ympäristönsuojelulain mukainen lupa vastaanottaa ao. jätettä (VNA 800/ 2010, 9§, YSL 7, 16,17,52 §VNA 800/2010, 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §).

22. Ennen laitoksen sijoittamista alueelle valvontaviranomaiselle on esitettävä em. maaperäsuojausta koskevat tarkemmat suunnitelmat rakennusmateriaaleineen ja mitoitustietoineen. Murskaamo tulee sijoittaa mahdollisimman kauas vedenottamosta (VNA 800/ 2010, 9§, YSL 7, 16,17,52 §, VNA 800/2010, 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §).

Murskaamolaitteiden, polttoainesäiliöiden ja tankkauspaikan suojaltaiden maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä tarpeen mukaan esimerkiksi silloin kun laitos siirretään pois tai otto-toiminta loppuu luvan päättyessä. Toiminnanharjoittajalla on velvollisuus puhdistaa pilaantuneet maat massanvaihdoilla.

23. Jätevesien maahanimeytys on kielletty. Jätevedet on johdettava umpisäiliöön ja toimitettava käsiteltäväksi sellaiselle vastaanottajalle, jolla on ympäristönsuojelulain mukainen lupa vastaanottaa ko. jätettä vedenottamosta (VNA 800/ 2010, 9§, YSL 7, 16,17,52 §, VNA 800/2010, 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §).

Jätehuoltoa koskevat lupamääräykset

24 Toiminnanharjoittajan on järjestettävä toiminta-alueen jätehuolto siten, että jätteistä tai jätehuollosta ei aiheudu maaperän, pintavesien tai kaivojen pilaantumista, ympäristön roskaantumista, epäsiisteyttä, yleisen turvallisuuden heikkenemistä eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle (MAL 11§, MAA 6 §, VNA 800/2010 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7, 16,17,52,58 §, VNA 713/2014 15 §).

25 Toiminnassa on huolehdittava, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Muodostuvista jätteistä on pidettävä kirjaa, josta ilmenee jätteen määrä, laatu sekä toimitusaika ja paikka. Jätteitä ei saa haudata alueelle. Jätteet joita ei voi kierrättää tai käyttää uudelleen, on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäviksi toimijalle, jonka ympäristöluvassa tai vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen vastaanotto (VNA 800/2010, 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7,16 ,17, 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §).

26. Vaaralliset jätteet tulee merkitä ja pitää erillään muista jätteistä omissa astioissaan niille merkityissä tiivispohjaisessa katetussa ja reunakorokkeella varustetussa tilassa. Vaarallista jätettä ei saa varastoida alueella toimintajaksojen ulkopuolella. Vaarallisten jätteiden siirrosta on laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee valtioneuvostonasetuksen jätteistä (179/2012) mukaiset tiedot vaarallisista jätteistä. Vaaralliset jätteet on toimitettava hyödynnettäviksi tai käsiteltäviksi vähintään kerran vuodessa laitokseen, jonka ympäristöluvassa tällaisen jätteen vastaanotto on sallittu (VNA 800/2010 11 §, JL 121 §, YSL 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §).

27. Läjitetyt pintamaat tulee hyödyntää alueen maisemoinnissa maa-ainesluvan mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on noudatettava valtioneuvoston asetuksen kaivannaisjätteistä 190/2013 säädöksiä, arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle (MAL 16 b §, YSL 1144, VNA 190/2013 4 §).

Häiriö ja poikkeustilanteita koskevat lupamääräykset

28. Päästöjä olennaisesti lisäävän häiriön tai vian sattuessa korjaustoimiin on ryhdyttävä viipymättä. Alueelle on varattava vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalta nopeasti ja helposti saatavilla olevaan paikkaan alkusammutuskalustoa ja kemikaalivuotojen torjuntaan sovel-

tuvaa materiaalia ja kalustoa (MAL 11 §, MAA 6§, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15,16,17,52 §, VNA 713/2014 15 §, JL 13 §).

29. Alueella työskentelevällä henkilökunnalla on oltava tiedossaan toimintaohjeen onnettomuus- ja vahinkotilanteiden varalta (VNA 800/2010 12§, YSL 7, 15, 52 §, VNA 713/2014 15 §).

30. Alueella mahdollisesti tapahtuvissa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavissa vahinkotilanteissa asianmukaisesti ja tarpeellisiin toimenpiteisiin päästöjen syntymisen, niiden edelleen leviämisen ja enempien vahinkojen estämiseksi sekä ympäristön tilan ennallistamiseksi on ryhdyttävä välittömästi (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 14, 52 §, VNA 713/2014 15 §).

31. Kaikista polttoneste- ja kemikaalivuodoista ja muista onnettomuuksista, joista saattaa aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Polttoneste- ja kemikaalivuodoista on lisäksi ilmoitettava Lapin pelastuslaitokselle, Lapin ELY-keskukselle ja vesilaitokselle (MAL 11§, MAA 6 §, YSL 7, 16,17,52, 123, 134 §, VNA 713/ 2014 15 §).

Toiminnan tarkastamista, tarkkailua ja raportointia koskevat lupamääräykset

32 Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain tammikuun 31. päivään mennessä ilmoittaa otetun aineksen määrä ja laatu sähköisesti NOTTO-tietokantaan. (MAL 23§, MAA9§).

33. Lupaviranomainen perii maksun luvan tarkastamisesta ja valvonnasta aiheutuneet kulut kunnassa vahvistetun taksan mukaisesti. Mikäli vuotuinen myönnetty ottamismäärä ylitetään, luvanhaltijan on ilmoitettava kirjallisesti ylityksestä lupaviranomaiselle ja kunnalla on oikeus periä ylityksen osuus valvontamaksusta heti. (MAL 23§, MAA 9§).

34. Ottoalueelle tulee asentaa vähintään kaksi pohjavesiputkea joista toinen tulee asentaa murskauslaitoksen viereen, sen länsipuolelle. Pohjaveden pinnan taso tulee mitata havaintoputkista säännöllisesti neljä kertaa vuodessa. Valvontaviranomaiselle tulee ilmoittaa mittaus-tulos, mittauspäivämäärä, mittaja. putken koordinaattitiedot sekä korkeusasema heti mittauksen jälkeen. (MAL 9,11§, MAA 6§, VNA800/2010 12§, YSL 7,8,16,17,49,52,62§, VNA 713/2014 15§).

35. Pohjaveden laatua tulee seurata pohjavesiputkesta, joka on asennettu pohjaveden virtaussuunnassa murskausaseman sijoituspaikan alapuolelle mahdollisimman lähelle murskausasemaa. Vedenlaatua on seurattava vuosittain elo-syyskuussa otettavalla näytteellä. Samalla tulee mitata pohjaveden pinnankorkeus. Vesinäytteestä tulee määrittää pH, sähkönjohtavuus, Fe, mangaani, NO₃, kloridi, väri, KMnO₄, haju sekä polttoainehiilivedyt (miiritysraja 50 mikrogrammaa / litra) ja mineraaliöljyt. Pohjaveden laatutiedot tulee toimittaa valvontaviranomaiselle tulosten valmistumisen jälkeen. (MAL 9, 11 §, MAA 6§, VNA 800/2010 12§, YSL 7,8,16,17,49,52,62§, VNA 713/2014 15§).

36. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava toimintansa päästöjä ja ympäristövaikutuksia ja ryhdyttävä tarvittaessa toimenpiteisiin melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi. Mahdollista toiminnan aiheuttamaa haittaa koskevista yhteydenotoista ja valituksista tulee ilmoittaa viipymättä Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. (MAL 11§, MAA 6§; VNA 800/2010 12, 13§, YSL 7,8, 16, 17, 52, 62 §, VNA 713/2014 15§).

37. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta. Vuosiyhteenvedoista tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ympäristönsuojelun yhteenvedon perusteena olevat asiakirjat on säilytettävä vähintään viimeiseltä kuudelta vuodelta viranomaisten nähtäväksi. Vuosiyhteenvedosta tulee käydä ilmi vähintään seuraavat tiedot:

- tiedot toiminta-ajoista sekä murskauspäivien lukumäärä vuodessa (pv).
- tiedot muskatun kiviaineksen määrästä (tonnia/vuosi)
- tiedot alueella vuodenvaihteessa välivarastoituna olevan murskeen määrästä.
- tiedot toiminnasta syntyneistä jätteistä ja niiden edelleen toimittamisesta.
- tiedot käytettyjen polttoaineiden määrästä ja laadusta (tonnia/vuosi).
- tiedot päästöjä aiheuttaneista häiriötilanteista ja vahinko- tai onnettomuustapauksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei asiasta ole raportoitu jo aiemmin
- tiedot mahdollisista melu- ja hiukkasmittauksista, niiden tuloksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei tuloksia ole raportoitu jo aiemmin. (YSL 52, 58, 62 §, VNA 800/2010 13§, VNA 713/2014 15 §, JL 12,118,119,122 §).

Muut lupamääräykset

38. Asiattomilta pääsy ajoneuvovoilla toiminta-alueelle on estettävä lukittavalla puomilla tai muilla vastaavilla järjestelyillä ja alue on niiltä osin aidattava, missä on putoamisvaara, ulkopuolisille aiheutuvan vaaran estämiseksi. Alueelta kuorittavia pintamaita on käytettävä maa-alleina jyrkänteiden reunalla. Toiminta-alueen rakenteiden ja laitteistojen huollosta ja kunnostapidosta on huolehdittava niin, ettei toiminnasta aiheutuvien ympäristöriskien tai terveysvahinkoriskien uhka lisäännä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 52,62 §, VNA 713/2014 15 §).

39. Laitokselle on nimettävä vastuuhenkilö onnettomuus- ja häiriötilanteita ja toiminnan seuraamista ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Yhteystiedot on pidettävä ajantasaisen. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, JL 141 §).

40. Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, että kaikki alueella toimivat urakoitsijat ovat tarpeellisilta osin tietoisia tässä päätöksessä annetuista lupamääräyksistä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 § YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, JL 141 §).

41. Luvanhaltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pysyvästä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan valvonnan kannalta olennaisista muutoksista kuten toiminnan supistamisesta, toiminnan laajentamisesta tai luvanhaltijan vaihtumisesta. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 62 §, VNA 713/2014 15 §).

42. Ennen maa-ainesten ottamistoiminnan tai lupa-ajan päättymistä luvanhaltijan on pyydetävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaista pitämään alueen lopputarkastus. (MAL 11 §, MAA 6, 7 §).

43. Ottamistoiminnan päätyttyä toiminta-alue tulee maisemoida mahdollisimman hyvin ympäristöön sopivaksi ja ottoalueen reunat tulee loiventaa 1:2 – 1:3. Ottamisalueelle mahdollisesti rakennetut turvarakenteet on poistettava. Ottamistoiminnan yhteydessä syntyneet kaivannaisjätteet on mahdollisuuksien mukaan käytettävä hyödyksi ottamisalueen maisemoinnissa. Ottamisalueelle ei saa jäädä maa-ainekasvoja ja tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee pehmentää. Ottamisalueelle tulee istuttaa alueelle ominaisia puuntaimia 2500 kappaletta / hehtaari. (MAL 10,11 §, MAA 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §, JL 72 §).

44. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialaansa liittyvien parhaiden käyttökelpoisten tekniikoiden ja toimintatapojen kehittämistä ja otettava niitä soveltuvin osin käyttöön, jos näin voidaan vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa. (YSL 8, 52 §, VNA 713/2014 15 §).

RATKAISUN PERUSTELUT

Maa-aineslain mukaiset perustelut

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 § mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen ei ole ristiriidassa 3 § säädettyjen rajoitusten kanssa ja jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 § säädetään ainesten ottamisen rajoituksista. Maa-ainesten ottamisessa ei saa aiheutua 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeeltä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Alue sijoittuu Tahtamavaaran vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella sekä osittain POSKI 1 projektin yhteydessä määritetyllä Tahtamavaaran arvokkaalla harju-alueella. Toiminta on rajattu tutkitun vedenottoaikan (UP73) lähisuojavyöhykkeen ulkopuolelle. Suunnitelman mukainen alue on jo ympäristöltään osittain otettua, sen keskellä ja pohjoispuolella on suoritettu maa-ainesten ottoa ja niissä on maa-ainesluvat olleet voimassa, joten hakemuksen mukaan harjijensuojelun kannalta otosta ei aiheudu merkittävää haittaa. Hyvin maisemoitu ja jälkihoidettu ottoalue parantaa myös ottotoiminnasta aiheutuvaa maisemahaittaa.

Alue sijoittuu pohjavesialueella. Lupapäätöksessä veloitetaan jättämään riittävä 7 metrin suojakerros pohjavesipintaa. Polttoaineiden ja öljyjen käsittelystä sekä hulevesien käsittelystä ja johtamisesta on annettu määräykset. Toiminnasta ei aiheudu pohjaveden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Maa-aineksen otto ei aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista eikä luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista. Alueella ei ole havaittu merkittäviä luontoarvoja, joten maa-ainesten ottaminen ei aiheuta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonto-olosuhteissa.

Alueella tai sen läheisyyteen ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä eikä alueella tai sen läheisyydessä ole inventoitu arvokkaita perinnemaisemakohteita. Alueella ei myöskään ole luonnonsuojelulain, uhanalaisten lajien eikä luontodirektiivin eläin- ja kasvilajien havaintopaikkoja.

Alueella on voimassa Rovaniemen maakuntakaava jossa hakemusalue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi ja maankamaran ottoalueeksi. Alueella ei ole maatalouteen ja metsätalouteen liittyviä rajoituksia, jotka voisivat vaikuttaa kiviaineksen otto- ja jalostustoiminnan suunnitteluun.

Alue ei sijoitu rantavyöhykkeelle.

Alueen vanhan ottoalueen maisemointi vähentää ottamistoiminnan haitallisia vaikutuksia luontoon, maisemaan ja pohjaveteen.

Kun toiminnassa noudatetaan ottamissuunnitelmassa esitettyä ja lupamääräyksiä, ei ottamistoiminta aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle.

Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä maa-ainesten ottaminen ole ristiriidassa maa-aineslain 6 § säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa.

Ympäristönsuojelulain mukaiset perusteet

Kun otetaan huomioon toiminta-alue ja sen ympäristön tila ja käyttö, murskauksesta sekä maa-aineksen varastoinnista, tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna ei aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää muut ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, kiellettyä maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä naapuruussuhdelaissa annetun lain 17 § ensimmäisen momentin mukaista tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 3 § mukaan kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun pihalueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä. Lähimmät asuinrakennukset sijoittuvat kohteesta noin 180 metrin päähän ottoalueen rajasta. Murskausalue sijoitetaan niin että etäisyys lähimpään häiriintyvään kohteeseen on yli 400 metriä. toiminnan ottoaikoja rajoitetaan Muraus-asetuksen alle 500 metrin säännösten mukaiseksi. Toiminta ei sijoitu asetuksen vastaisesti.

Alueella on voimassa Rovaniemen maakuntakaava, jossa alue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi ja maankamaran aineiden ottoalueeksi. Alueella ei ole maa- ja metsätalouteen liittyviä rajoituksia jotka voisivat vaikuttaa kiviaineksen otto- ja jalostustoimintaan.

Olliviirin toiminta-alueella tai sen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelulain, uhanalaisten lajien eikä luontodirektiivin eläin- ja kasvilajien havaintopaikkoja.

Lupamääräysten yksityiskohtaiset perustelu

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

Lupahakemuksessa esitettyä kokonaisottomäärää ei saa ylittää. Ottamisalueelta irrotettujen maa-ainesten murskausmäärää ei saa ylittää. (lupamääräys 1 ja 2).

Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle kuin ottamissuunnitelmassa on esitetty. Ottamisalueen sekä alimman ottamistason merkitseminen on tärkeää lupamääräysten seurannan kannalta. (lupamääräys 3 ja 4).

Määräys on tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksellä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuvaa vaaraa. (lupamääräys 5).

Kieltoon maa-aineksen tuontiin pohjavesialueen ulkopuolelta ehkäistään ennalta epäpuhtaiden maa-ainesten käsittelystä mahdollisesti aiheutuvaa maaperän ja pohjaveden pilaantumista. (lupamääräys 8).

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 6 § määrittää vähimmäisvaatimukset meluntorjunnasta. Melua koskevilla määräyksillä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa eikä naapuruussuhdelain 17 § tarkoittamaa kohtuutonta räsitusta.

Toiminnalle sallitut melutasot perustuvat valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista (993/1992). Ohjearvojen mukaan päiväaikainen (klo 7.00 – 22.00) melun A-painotettu keskiääniarvo ei saa ylittää ulkona piha-alueella mitattuna lupamääräyksen mukaisia raja-arvoja. Melutason jäädessä alle valtioneuvoston päätöksen ohjearvojen ei melua yleensä pidetä kohtuuttomana räsituksena eikä terveyshaitan vaaraa aiheuttavana (lupamääräys 9.)

Murskausaseman sijoittelu sekä varastokasojen käyttö meluesteenä ovat edullisia ja tehokkaita keinoja torjua melua. Elleivät edellä mainitut toimenpiteet ole riittäviä sallitun melutason saavuttamiseksi, voidaan toiminnasta aiheutuvaa melutasoa vähentää edelleen mm. kumituksilla tai koteloinneilla (lupamääräys 10, 11 ja 12).

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta melusta ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta räsitusta tai terveyshaittaa. Em. johdosta toiminnanharjoittajalle ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa melun määrää tai sen leviämistä koskevia mittausvelvoitteita. Melun määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa katsotaan kuitenkin perustelluksi varata mahdollisuus edellyttää toiminnanharjoittaja selvittämään asiaa myöhemmin sekä ryhtymään toimenpiteisiin meluhaittojen vähentämiseksi mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta (lupamääräys 13).

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 4§ yksilöidään vaatimuksia ilmaan joutuvien päästöjen rajoittamiseksi. Määräykset ovat tarpeen pöly- ja hiukkaspäästöjen ehkäisemiseksi, leviämisen rajoittamiseksi sekä naapureille aiheutuvan terveys- ja viihtyvyyshaitan ehkäisemiseksi (lupamääräys 14 ja 15).

Toiminnanharjoittajalla on käytettävissään useita vaihtoehtoisia keinoja haitallisen pölyn määrän vähentämiseksi. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää (esim. kovalla tuulella), tulee toiminta tilapäisesti keskeyttää (lupamääräys 14 ja 15).

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta pölystä ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta räsitusta tai terveyshaittaa. Em. johdosta toiminnanharjoittajalle ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa pölyn määrää tai sen leviämistä koskevia mittausvelvoitteita. Pölyn määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa katsotaan kuitenkin perustelluksi varata mahdollisuus edellyttää toiminnanharjoittajaa selvittämään asiaa myöhemmin sekä ryhtymään toimenpiteisiin pölyhaittojen vähentämiseksi mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta (lupamääräys 16).

Valtioneuvoston asetuksen 800/2019 9 § määrittää vähimmäisvaatimukset maaperän ja pohjaveden suojelusta. Polttonesteiden pääsy maahan aiheuttaa maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Polttonesteiden varastoinnilla asianmukaisissa säiliöissä, säiliöiden sijoituspaikan suojarakenteilla sekä polttonestesäiliöiden teknisillä ratkaisuilla ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista (lupamääräykset 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23).

Huoltoja ja korjauksia koskevalla määräyksellä vähennetään maaperän ja pohjaveden pilaantumisriskiä ja haittaa terveydelle tai ympäristölle sekä ehkäistään roskaantumista (lupamääräys 17).

Jätelain mukaan jätteitä on käsiteltävä ja jätehuolto järjestettävä hallitusti ja niin, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätehuoltoa koskevilla lupamääräyksillä varmistetaan jätteiden lainmukainen ja asianmukainen käsittely sekä ennalta ehkäistään maaperän ja pohjaveden pilaantumista ja terveyshaitan synnyn vaaraa (lupamääräykset 24, 25 , 26).

Jätelain mukaan vaarallisten jätteiden siirrosta on laadittavat siirtoasiakirja (lupamääräys 26).

Kaivannaisjätteet tulee varastoida ja käsitellä kaivannaisjätesuunnitelman mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle (lupamääräys 27).

Nopealla häiriötilanteiden korjaamisella vähennetään haitallisia ympäristövaikutuksia ja ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista. Varautumista ennalta vahinkotilanteisiin (mm. ohjeistuksen ja välineistön avulla) ja nopealla torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisellä ennalta ehkäistään päästöjä ympäristöön ja vähennetään onnettomuus- ja vahinkotilanteissa syntyviä vahinkoja (lupamääräys 28, 29, 30, 31).

Lupamääräyksellä 30 varmistetaan tiedonkulku viranomaisille ja mahdollistetaan asianmukaisten varotoimenpiteiden toteutuminen sekä torjunta- ja ennallistamistoimenpiteiden toteuttaminen ja valvonta tilanteissa joissa ympäristölle on aiheutunut tai saattaa aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa (lupamääräys 31).

Maa-aineslupan haltijan tulee ilmoittaa vuosittain lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu NOTTO-tietojärjestelmään (lupamääräys 32).

Valvontaviranomaisella on oikeus periä myönnetyn ottamismäärän ylityksestä heti maa-ainestaksan maksu (lupamääräys 33).

Vedenlaadun ja pohjavedenpinnan korkeuden seurannalla selvitetään toiminnan mahdollisia vaikutuksia pohjaveteen ja varmistetaan että pohjavedenpinnan päälle jää riittävä suojakerros (lupamääräys 34, 35).

Lupamääräykset seurantatulosten toimittamisesta valvontaviranomaiselle on annettu toiminnan valvonnan järjestämiseksi ja helpottamiseksi (lupamääräys 34, 35).

Toiminnan tarkkailua koskevalla määräyksellä ennalta ehkäistään häiriö- ja vahinkotilanteista aiheutuvaa ympäristön pilaantumista. Raportointia koskevilla määräyksillä varmistetaan valvontaviranomaisen tiedonsaanti ja helpotetaan luvanvaraisen toiminnan valvontaa. Tietojen perusteella seurataan toiminnan lainmukaisuutta sekä mahdollista luvan uusimisen tarvetta (lupamääräys 36, 37).

Laitoksen valvonnalla ja hoidolla varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön pilaantumista, roskaantumista tai viihtyisyyden vähentymistä. Vastaavan hoitajan nimeäminen helpottaa myös yhteyden pitoa lupaviranomaisen kanssa ja toiminnan valvontaa (lupamääräys 39).

Luvanhaltija vastaa siitä että toimintaa alueella harjoitetaan annetun lupapäätöksen mukaisesti. Mikäli luvanhaltija ei itse harjoita toimintaa alueella, tulee luvanhaltijan huolehtia että kaikki alueella toimivat tahot ovat tietoisia toimintaa koskevista lupamääräyksistä (lupamääräys 38, 39, 40, 41).

Luvanhaltija on velvollinen ilmoittamaan valvontaviranomaiselle toiminnassa tapahtuvissa toiminnan luonnetta olennaisesti muuttavista tapahtumista (lupamääräys 41).

Maa-aineslain 10 § nojalla myönnetyn luvan voimassaoloajan aikana luvan haltijan on toteutettava myös kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet (lupamääräys 42, 43).

Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, ettei toiminnan lopettamisen jälkeen toiminnasta aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, yleisen turvallisuuden heikkenemistä, roskaantumista, viihtyisyyden vähentymistä tai muuta yleisen tai yksityisen edun loukkausta (lupamääräys 43).

Ympäristöluvanvaraisessa toiminnassa on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Velvollisuus käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa koskee myös jo toimintansa aloittaneita laitoksia ja toiminnanharjoittajan tulee ottaa käyttöön päästöjä vähentävää uutta tekniikkaa, mikäli sellaista on kohtuullisin kustannuksin saatavilla (lupamääräys 44).

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MAHDOLLISET MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Luvan hakija ei hae toiminnan aloittamista ennen luvan lainmukaisuutta.

MAKSUT JA VAKUUDET

Maa-ainesluvan tarkastusmaksu on 3030 euroa.
Ympäristölupamaksu on 1785 euroa.

Maksut määräytyvät ympäristölautakunnan 11.12.2019 hyväksymien maa-ainestaksan ja ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 13.12.2017 mukaisesti (MAL 23 §, YSL 205 §).

Valvontamaksu

Vuosittainen maa-ainestenoton valvontamaksu määräytyy kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan. Vuoden 2020 valvontamaksu on 1180 euroa ja se peritään tarkastusmaksun yhteydessä.

Vakuus

Luvan haltijan on ennen luvanmukaisen toiminnan aloittamista asetettava 45 000 euron suuruinen hyväksyttävä vakuus lupaviranomaiselle ympäristön saattamiseksi ennalleen. Vakuutena voidaan pitää pankki- tai vakuuslaitoksen antamaa omavelkaista takausta tai kunnan tilille tehtyä pankkitalletusta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 12 kuukautta tämän päätöksen voimassaoloajan jälkeen (MAL 12 §, YSL 61 §).

VASTAUS LAUSUNTOIHIN JA MUISTUKSEEN

Luparatkaisun perusteluosassa ilmenevillä perusteilla luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa. Annetut lausunnot ja muistutus on otettu huomioon luparatkaisussa ja lupamääräyksissä.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Lupa myönnetään määräajaksi kymmeneksi (10) vuodeksi. Päätös on voimassa 29.9.2030 saakka.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Mikäli asetuksella annetaan tätä lupaa ankarampia säädöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkastamisesta, on asetusta tämän luvan estämättä noudatettava.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös annetaan ilmoituksella 29.9.2020

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Maa-aineslaki (555/1981)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun asetuksen muuttamisesta (314/2017)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011)

Valtioneuvoston päätös ilmanlaadun ohjearvoista ja rikkilaskeuman tavoitearvoista (480/1996)

Jätelaki (646/2011)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

Valtioneuvoston päätös ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä (659/1996)

Ympäristölautakunnan 11.12.2019 hyväksymä maa-ainestaksa

Ympäristölautakunnan 13.12.2017 hyväksymä ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakija

Jäljennös päätöksestä

Rovaniemen kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Lapin ELY-keskus ympäristö ja luonnonvarat

Napapiirin Energia ja Vesi

Ilmoitus päätöksestä

Ilmoitus päätöksen antamisesta toimitetaan niille, joille on erikseen annettu tieto asian vireiläolosta

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen (YSL 190, 191 §).

Valitusosoitus on pöytäkirjan liitteenä.